

**SUOMEN SUURLÄHETYSTÖ
MOSKOVA**

Talosuutisia Moskovasta 11.-24.6.2009

	Vuosi 2007	V u o s i n e l j ä n n e k s e t				2009 1.
		2008 1.	2.	3.	4.	
BKT:n kasvu, %	8,1	8,7	7,5	6,0	1,2	-9,8
Federaation budjettijäämä, % BKT:sta	5,4	6,7	7,6	10,2	-7,8	-0,4
Ulkomaankauppa (tavarakauppa)						
• viennin kasvu euroissa laskettuna, %	7	34	31	40	-2	-39
• tuonnin kasvu euroissa laskettuna, % (lähde: Venäjän keskuspankki)	29	23	23	30	16	-27
• viennin kasvu Suomeen euroissa, %	8	29	42	28	-11	-42
• tuonnin kasvu Suomesta euroissa, % (lähde: Suomen tullit)	8	21	26	19	-8	-47
<i>Kaikki %-muutokset vuoden takaisesta eli edellisen vuoden vastaavasta aikajaksosta.</i>						
Valtion ulkomainen velka 31.3.2009		27 mrd. USD				
Yritysten ja pankkien ulkomainen velka 31.3.2009		423 mrd. USD				
Valtion kahden ylijäämärahaston varat 31.5.2009		191 mrd. USD				
Valuuttavaranto 19.6.2009		407 mrd. USD				
Ruplan kurssi 24.6.2009		USD = 31,58 RUB		EUR = 43,76 RUB		
Raakaöljyn hinta 24.6.2009		Urals 68,26 USD/bbl		Brent 68,76 USD/bbl		

Talousohje ja talouspolitiikka

Talouden käännettä nousuun ei tullut vielä toukokuussa. BKT pieneni edelleen hieman, arvioi talouskehitysministeriö kausivaihteluista puhdistetuissa laskelmissaan. Edellisen vuoden toukokuusta ministeriö arvioi BKT:n supistuneen 11 %.

Vähittäiskaupan väheneminen tasaantui toukokuussa, raportoivat niin tilastolaitos kuin talouskehitysministeriö kausipuhdistettujen tietojensa pohjalta. Myynnin määrä vähittäiskaupassa oli 5-6 % pienempi kuin vuotta aiemmin. Elintarvikkeiden kysyntä on myös kriisin keskellä jatkunut varsin hyvänä, vain pari prosenttia vuodentakaisesta pienempänä. Sen sijaan muiden tavaroiden myynti on supistunut lähes kymmenesosalla vuoden takaisesta. Eräiden arvioiden mukaan vähittäiskaupan kehitystä eivät ole enää tukeneet erinäisten tavaroiden aikaistetut hankinnat, joita kotitaloudet tekivät tämän vuoden alkukuukausina ennakoivissaan ruplan heikentymisestä aiheutuvaa hintojen nousua.

Investointien kuoppa syveni toukokuussa. Investointien määrä oli lähes neljänneksen pienempi kuin edellisen vuoden toukokuussa, joka ei ollut investointien huippukuukausia. Investointien voimakas supistuminen on tilastolaitoksen ja talouskehitysministeriön mukaan keskittynyt pienyrityksiin (mukaan lukien harmaa talous), jotka ovat edustaneet lähemmäs 30 prosenttia kaikista investoinneista. Niiden investointien arvioidaan tämän vuoden ensimmäisellä neljänneksellä romahtaneen yli 40 prosentilla vuotta aiemmasta. Kaikkien muiden investointien tilastolaitos raportoi vähentyneen vain 5 %. Myös **rakentamisen** kuoppa syveni toukokuussa vuoden alkukuukausien lukemiin - rakentamista oli yli viidennes vähemmän kuin vuotta aiemmin. Rakentamista on edelleen vähentänyt se, että kriisin aikana jatkettuja hankkeita on saatu valmiiksi mutta uusia hankkeita on aloitettu hyvin vähän.

Voisiko työttömyyden kasvu olla taittumassa? Työttömiä oli toukokuussa tilastolaitoksen arvion mukaan 7,5 miljoonaa eli vajaat 10 % työvoimasta, mikä on hieman vähemmän kuin huhtikuussa. Viranomaiset ovat pitäneet tätä merkinä siitä, että työttömyys olisi mahdollisesti jopa kääntynyt

laskuun. Toisaalta tarkkailijat ovat muistuttaneet kääntein voivan olla suurelta osin kausivaihtelua, sillä työttömyys on lähes joka vuosi vähentynyt etenkin loppukevällä. Työttömiä oli yli 80 % enemmän kuin edellisen vuoden toukokuussa.

Palkat laskeneet yksityisellä sektorilla ja nousseet julkisella sektorilla. Maan keskipalkka pysyi ennallaan huhti-toukokuussa ja oli vain pari prosenttia suurempi kuin viime syksynä. Kuluttajahintojen nousu huomioon ottaen keskimääräinen reaalipalkka oli toukokuussa 5-6 % viimesyksyistä pienempi, mikä vähentää ostovoimaa ja painaa kulutuskysyntää ja merkitsee palkansaajan elintason laskua. **Yksityisellä** sektorilla rakennusalan nimellispalkat olivat huhtikuuhun mennessä laskeneet 10-15 % syksystä. Jalostavan teollisuuden ja kuljetusalan palkat olivat pari prosenttia pienemmät kuin syksyllä; eri teollisuudenhaaroilla palkkakehityksessä on suuria eroja. Kauppa-alan palkat olivat nousseet lähemmäs 10 %. **Julkisen** sektorin keskeisten lohkojen - kuten hallinnon, opetuksen ja terveydenhoidon - palkat olivat huhtikuussa kymmenisen prosenttia korkeammat kuin viime syksynä.

Osakekurssit laskeneet kesäkuussa. Osakekurssien kaksinkertaistuttua maaliskuussa ne ovat laskeneet tuntuvasti: Kesäkuun alusta keskeiset osakeindeksit RTS ja MICEX ovat laskeneet noin viidenneksellä toukokuun alkupuolen tasolle. Venäläiset arviot laskun taustoista viittaavat lähinnä sijoittajien haluun realisoida viime kuukausien voitot liittyen osakemarkkinoiden laskuun ja epävarmuuteen maailmalla, öljyn hintanäkymien epävarmuuteen ja Venäjän talouden supistumiseen edelleen ennakoitua suurempana.

Finanssiministeriö varoitti jälleen federaation budjettialijäämän syvenemisestä tänä vuonna. Finanssiministeri Aleksei Kudrinin ja varafinanssiministeri Oksana Sergijenkon mukaan alijäämä voi hyväksytyjen budjettimenojen toteutuessa olla 9-10 % BKT:stä, jos BKT supistuu 8 % viime vuodesta, jolloin budjettituloja kertyy hyväksytyä tuloarviota vähemmän. Toisaalta vaje tulee olemaan varoitettua pienempi, jos joitakin menoja jää toteutumatta tai öljyn hinta pysyy nykyisellä, huomattavasti finanssiministeriön edelleenkin varovaisissa tulolaskelmissa oletettua 45 dollaria korkeammalla. Finanssiministeri Kudrin arvioi viime viikolla öljyn nykyisen hinnan olevan "ylikuumentunut" rahoitusmarkkinoiden runsaan likviditeetin johdosta.

Alue- ja paikallisbudjettien tulot pudonneet, menojen karsintasuunnitelmat tiukassa. Alue- ja paikallisbudjettien tulot suoraan veroista ja muista maksuista vähenivät tammi-toukokuussa lähes viidenneksellä vuotta aiemmasta. Kokonaistulojen pudotus jäi 7 prosenttiin, sillä tilanteen paikkaamiseksi varojen siirtoja federaation budjetista lisättiin noin puolella. Vaikka alueet ja paikkakunnat kasvattivat budjettimenojaan 10 %, budjetit näyttivät kokonaisuutena ylijäämää. Alueet eivät ole vielä liiemmin esittäneet karsintoja menoja lisäävistä suunnitelmistaan. Aluekehitysministeriö on varoittanut siitä, että alueet saattavat tässä tilanteessa velkaantua kasvattamalla erilaisia maksurästejä mm. lykkäämällä palkkojen ja sosiaaliturvan maksamista.

Pääministeri Putin allekirjoitti vuoden 2009 kriisinvastaiset toimenpiteet kokoavan ohjelman. Rahavaroja edellyttämät toimet on jo aiemmin sisällytetty tämän vuoden federaation budjettiin, ja muista toimenpiteistä mm. venäläisten tuotteiden suosimiseksi on niin ikään päätetty aiemmin. Toimenpiteet koskevat etenkin sosiaalisia velvoitteita, yritysten tukemista mm. maataloudessa, auto- ja puolustusteollisuudessa sekä kuljetussektorilla, pk-yritysten tukia ja toiminnan helpottamista, pankkitukia sekä tukitoimia alueilla. Ohjelma vahvistaa tavoitteen korottaa eläkkeitä tänä vuonna 35 % ja 45 % vuonna 2010. Lisäksi todetaan aikomus toteuttaa hallinnollisesti päätettyjen hintojen korotukset aiemmin suunniteltua pienempinä.

Presidentti Medvedev määräsi aluejohtajat vastaamaan talouskriisin hoidosta erottamisen uhalla. Tapaamisessaan Venäjän seitsemässä federaatiopiirissä olevien presidentin edustajien kanssa Medvedev kehotti välittämään aluejohtajille yksiselitteisesti sen kannan, että aluejohtajat ovat vastuussa etenkin palkanmaksujen, työllisyyden ja työttömien asioiden hoitamisesta "käsihöyläyksellä" alueillaan. Maan johdon puoleen kääntymistä ei sallita lukuun ottamatta mahdollista tarvetta saada lisävaltuuksia asioiden hoitoon. Jos prosessi pääsee kontrollista, se katsotaan merkiksi ammatillisesta epäpätevyydestä. Medvedev totesi myös, että aluejohtajien on hoidettava ongelmat tai muutoin hän joutuu erottamaan aluejohtajia riippumatta heidän ansioistaan.

Presidentti Medvedevin perustama talouden modernisaation ja teknologisen kehityksen komitea piti ensimmäisen kokouksensa. Medvedev määritteli komitean työn keskeisiksi painopisteiksi ydinteknologiat, viestintään liittyvät avaruusteknologiat, lääketieteen teknologiat sekä strategiset informaatioteknologiat ja piti ensimmäisinä tärkeinä toimenpiteinä energiatehokkuuden sekä tuotannon tehokkuuden lisäämistä. Presidentti Medvedev painotti, että komitean tulee johtaa Venäjän talouden uudistamistyötä "käsiohjauksella", konkreettisten projektien pohjalta. Konkreettiset projektit määritellään sen jälkeen, kun komitean alaisuuteen perustettavat työryhmät on saatu muodostettua. Suljettujen ovien takana pidettyyn kokoukseen osallistuivat muun muassa ministerit Igor Shuvalov ja Elvira Nabiullina, presidentin neuvonantaja Arkadi Dvorkovitsh, *Sberbankin* German Gref, *Rosatomin* Sergei Kirijenko, *Rostehnologiin* Sergei Tshemezov, *Rosnanon* Anatoli Tshubais, *Onexsimin* Mihail Prohorov sekä *Kurtshatov*-instituutin Mihail Kovaltshuk.

Putin esittää mineraalivarojen hallinnoinnin keskittämistä uuteen hallituksen alaiseen elimeen. Mineraalivarojen hallinnointi on tällä hetkellä hajautunut eri tahoille, muun muassa luonnonvaraministeriöön, energiaministeriöön ja aluekehitysministeriöön. Putin mukaan tämä hidastaa niin tiedonkulkua kuin hankkeiden toteutustakin.

Duuma vahvisti keskuspankin pääjohtaja Sergei Ignatjevin nimityksen kolmannelle toimikaudelle. Ignatjev on ollut keskuspankin pääjohtajana maaliskuusta 2002 ja toimi vuosina 1991-2001 varafinanssiministerinä, varatalousministerinä, keskuspankin varapääjohtajana ja presidentti Jeltsinin taloudellisena neuvonantajana.

Teollisuus ja rakentaminen

Jalostavan teollisuuden taantuma edelleen syvä toukokuussa. Huhtikuun tapaan tuotantoa oli lähes neljäsosa vähemmän kuin vuotta aiemmin. Toisaalta pientä elpymistä voidaan nähdä sitä taustaa vasten - kuten esimerkiksi presidentti Medvedevin neuvonantaja Arkadi Dvorkovitsh korosti teollisuuden taantumaa kommentoidessaan -, että tämän vuoden toukokuun viime vuoden toukokuuta pienempi työpäivien määrä syvensi pudotuslukemaa muutamalla %-yksiköllä. Elintarvikkeiden tuotanto piti edelleen hyvin pintansa ollen pari prosenttia alle vuodentakaisen. Öljytuotteiden tuotanto jopa kasvoi hieman. Pientä elpymistä, joskin edelleen paljon vuodentakaista pienempänä, osoittivat kemian teollisuus (-12 %) sekä sellu- ja paperiteollisuus (-15 %) ja mekaaninen metsäteollisuus (-30 %). Metallurgian, metallituotteiden ja rakennusmateriaalien tuotanto kysivät edelleen 25-35 % alempana kuin vuotta aiemmin. Koneiden ja laitteiden tuotanto putosi lähemmäs puoleen vuodentakaisesta.

Automarkkinat jatkavat luisuaan. Toukokuussa uusien henkilöautojen myynti putosi edellisvuoden lukemista 58 %; huhtikuussa vastaava luku oli ollut 53 %. Koko alkuvuoden (tammi-toukokuu) pudotusluku edellisvuodesta oli 47 %. Vuoden 2008 varastot on nyt myyty loppuun ja käsissä on vuoden 2009 malleja, jotka on tuotu maahan korotettujen tuontiverojen rasittamina.

Sotshin rakentamiseen tullaan tarvitsemaan runsaasti ulkomaista työvoimaa, myönsivät asiasta vastaavat venäläisviranomaiset. Haaveet siitä, että olympiarakentaminen työllistäisi pelkästään kymmeniä tuhansia venäläisiä, kaatuvat yhtäältä siihen, ettei itse Krasnodarin alueelta löydy riittävästi ammattitaitoisia työvoimaa, ja toisaalta siihen, että venäläisen työvoiman muuttohalukkuus on työttömyydenkin oloissa ollut perinteisesti erittäin pieni. Viranomaisarvion mukaan Sotshissa tulee parin-kolmen vuoden päästä työskentelemään 100 000 - 200 000 ulkomaista rakennustyöläistä. Tiedotusvälineissä on viime aikoina arvioitu muun muassa turkkilaisten ja kiinalaisten olevan kiinnostuneita olympialaisten rakennushankkeista.

Kauppa

Uusi kauppalaki loppusuoralla. Tukkukaupan, tavarantoimittajien ja vähittäiskaupan uudet pelisäännöt määrittävä lakiehdotus oli 24.6. pääministeri Putinin ja muun hallituksen käsittelyssä. Pääministeri Putin palautti lakiehdotuksen teollisuus- ja kauppaministeriöön ja antoi lain lopulliselle hiomiselle kymmenen päivää aikaa. Jo pari vuotta valmisteilla ollut lakiehdotus on herättänyt suuria tunteita niin kaupan toimijoiden kuin hallituksenkin piirissä. Erityisen paljon on puhuttanut lakiehdotuksen kohta, joka määrittelee "määrävän markkina-aseman". Vielä Putinille menneessä

ehdotuksessa oli mukana konkreettisia prosentuaalisia markkinaosuuksia, mutta lopullisesta versiosta nämä poistettaneen ja tilalle lienee jäämässä vain käsite yrityksen "markkinavoimasta". Pääministeri Putin teki lakiehdotuksen käsittelyn lomassa yllätysvierailun Perekrjostok-ketjun supermarketiin ja pisti kauppiiaan tiukoille kysymyksillään muun muassa maidon ja nakkien hinnoista. Kauppias joutui myös lupaamaan alentavansa sianlihan hintaa.

IKEA keskeyttää uudet investointihankkeensa Venäjällä kunnes yrityksen toimintaa vaikeuttavat kysymykset on saatu ratkaistua. IKEA, jolla on Venäjällä kaikkiaan 11 myymälää, on hiljakkoin syyttänyt venäläisiä sähkön- ja kaasuntoimittajia liikalaskutuksesta ja vaatii oikeusteitse korvauksia taloudellisista menetyksistä, joiden suuruudeksi se arvioi 136 miljoonaa euroa. IKEA kertoo lisäksi taistelevansa edelleen Samaran alueen raskaan byrokratian kanssa; sikäläiset viranomaiset vaativat IKEAn suunnitteilla olevalta myymälärakennukselta muun muassa lähes hurrikaaninvahvuisten tuulien kestokykyä, jollaisia alueella ei ole koskaan esiintynyt. Huhtikuussa *Federaation antimonopolivirasto (FAS)* ilmoitti nostavansa IKEAA vastaan syytteen kilpailulakien rikkomisesta. IKEA on kiistänyt syytökset.

Liikenne

Venäjän antimonopolivirasto (FAS) on tehnyt uuden ehdotuksen Siperian ylilentomaksujen jakamisesta venäläisten lentoyhtiöiden kesken. Siperian ylilentomaksut ovat tähän saakka menneet suoraan *Aeroflotin* taskuun. FAS oli aiemmin talvella ehdottanut ylilentomaksuista saatavien tulojen suuntaamista federaation lennonjohtoviranomaiselle (*Rosaeronavigatsija*) sen laitteiston ja muiden toimintaedellytysten modernisoimiseksi. Nyt FAS kuitenkin ehdottaa, että nämä tulot (yli 200 miljoonaa euroa vuodessa) jaettaisiin muutamien kansainvälisillä reiteillä operoivien venäläisten lentoyhtiöiden (lähinnä *Aeroflot*, *Transaero*, *Rossija* ja *Sibir/S7*) kesken. Aeroflotin uusi johto puolestaan myönsi yhtiön yhtiökokouksessa ensi kertaa, että yhtiö on toiminut jo vuosia tappiollisena, ja sen päätä ovat pitäneet pinnalla nimenomaan ylilentomaksuista saadut tulot.

Ilmailualan haastava tilanne ei pelota kaikkia - **Venäjän markkinoille on tulossa uusi halpalentoyhtiö.** *Avianova*-niminen lentoyhtiö on jo aloittanut mainoskampanjansa ja aikoo aloittaa lentonsa heinäkuussa. Yhtiöllä on tosin ensi vaiheessa käytössään vain kaksi lentokonetta ja sen reittitarjonta tulee näin ollen olemaan hyvin suppeaa. Avianovan takana ovat *Alfa*-ryhmään kuuluva sijoitusyhtiö *A1* sekä amerikkalainen sijoitusrahasto *Indigo*. Venäjän markkinoilla on tähän saakka ollut vain yksi halpalentoyhtiöksi luokiteltava toimija, *Sky Express*. Asiantuntijat pitävät Venäjän markkinaa halpalentoyhtiöiden kannalta erittäin vaikeana, muun muassa kehittymättömien online-maksujärjestelmien vuoksi.

Unkarilainen Malév ostaa Suhoi uusia matkustajakoneita. Malév, josta 49 % omistaa venäläinen *Vneshekonombank*, ilmoitti ostavansa 30 Suhoi Superjet 100 -konetta. Kaupan arvo on noin 700 miljoonaa euroa.

Viestintä

Telenorin Vypelkom-osakkeet on nyt määrätty huutokaupattaviksi. Telenor toivoo, ettei määräystä toimeenpanna ennen kuin käynnissä olevat oikeusjutut on saatettu päätökseen mutta myöntää, että osakkeiden menettäminen on nyt aiempaa todennäköisempää.

Telekommunikaatioalan valtio-omisteinen holdingyhtiö **Svjazinvest aikoo luoda Venäjälle neljännen valtakunnallisen matkapuhelinoperaattorin.** Uusi yhtiö syntyisi mahdollisesti konsolidoimalla Svjazinvestin operaattorinomistuksia sekä yhteistyöjärjestelyillä yksityisten alueellisten operaattorien kanssa; yhtenä mahdollisena kumppanina on mainittu ruotsalainen *Tele2*. Venäjän kolme olemassaolevaa valtakunnallista matkapuhelinoperaattoria ovat *MTS*, *Beeline/Vypelkom* ja *MegaFon*.

Energia

Venäjän energiantuotanto vähentyi tammi-toukokuussa. Raakaöljyn tuotanto tosin säilyi samansuuruisena kuin viime vuoden tammi-toukokuussa. Maakaasua tuotettiin viidennes vähemmän kuin vuotta aiemmin tuotannon vajottua huhti-toukokuussa neljänneksen vuodentakaista pienemmäksi. Hiilen tuotannossa tammi-toukokuun vuosimuutos oli 16 %. Sähkön tuotanto väheni 6 %.

Venäjä epäilee jälleen Ukrainan kykyä maksaa seuraavaa kaasulaskua. Varapääministeri Setshinin mukaan Venäjän Ukrainalle kesäkuussa toimittaman kaasun arvo on 644 miljoonaa dollaria. Pääministeri Putinin mukaan lasku on maksettava 7.7. mennessä, tai Venäjä ryhtyy toimenpiteisiin.

Gazprom siirtää Jamalin niemimaalla sijaitsevan Bovanenkovan kentän kehittämistä. Tuotannon käynnistämistä Bovanenkovan öljy- ja kaasukentällä on tarkoitus siirtää vuodelle vuoden 2012 syksyyn matalan kaasunkysynnän takia. Lisäksi yhtiö siirtää Bovanenkovo-Uhta -kaasuputkilinjan rakentamista. Gazprom kaavailee myös leikkaavansa vuoden 2009 investointiohjelmansa 20-30 prosentilla. Bovanenkovan kehittämistyön lykkäämisestä arvellaan saatavan noin 15 prosentin säästö.

Gazprom jatkaa investointejaan sähkösektorilla. Toimitusjohtaja Aleksei Millerin mukaan yhtiö suunnittelee investoivansa yli 250 miljardia ruplaa eli 5,5-6 miljardia euroa Venäjän sähkösektorille ennen vuotta 2013.

Venäjän ja Kiinan presidentit keskustelivat energiakysymyksistä. Vuonna 2006 sovitussa kaasutoimitusten käynnistämisessä Venäjältä Kiinaan ei ole vielä edetty, sillä maat eivät ole päässeet sopuun kaasun hinnasta. *Gazpromin* mukaan aikaisempi tavoite kaasutoimitusten aloittamisesta vuonna 2011 ei ole enää realistinen. Yhteistyön kehittämisestä sovittiin kuitenkin ydinenergian alalla: maat sopivat *Tianwanin* ydinvoimalan lisäkapasiteetin rakentamisesta.

Energiakysymykset esillä presidentti Medvedevin Hollannin-vierailulla. Lehdistötilaisuudessa presidentti Medvedev totesi maiden voivan tehdä yhteistyötä mm. *Jamalin* hankkeissa. Tällä hetkellä *Shell* on 27,5 prosentin osuudella mukana helmikuussa 2009 *Sahalin-2:lla* avatussa Venäjän ensimmäisessä LNG-laitoksessa ja 50 prosentinosuudella *Salym Petroleum Developmentissä* Hanti-Mansian autonomisella alueella.

Lukoil ostaa ranskalaiselta Totalilta 45 prosentin osuuden hollantilaisesta Total Raffinaderij Nederland -öljynjalostamosta. Kaupan arvo on noin 725 miljoonaa dollaria.

Total ja Novatek kehittämään yhdessä Termokarstovojen kenttää. Ranskalainen Total ostaa 49 % Venäjän suurimman itsenäisen kaasuntuottajan Novatekin omistamasta *Terneftgazista*, joka hallitsee Jamalo-Nenetsiassa sijaitsevan Termokarstovojen maakaasukentän lisenssiä. Loput 51 % osakkeista jäävät Novatekin hallintaan. Kauppa edellyttää vielä federaation antimonopoliviraston hyväksyntää. Projektin suunnitteluvaiheen arvioidaan kestävän kaksi vuotta ja itse työt kentällä on tarkoitus käynnistää vuonna 2011. Total omistaa Venäjällä myös 50 % Jamalo-Nenetsiassa sijaitsevasta *Harjagan* öljykentästä sekä 25 % *Shtokmanin* hanketta toteuttavasta *Shtokman Development AG:sta*.

Gazpromneftistä Sibir Energyn suurin osakkeenomistaja. Gazpromneft kasvatti omistusosuutensa Sibir Energystä yli 34 prosenttiin. Sibir Energyllä on öljyntuotantoa Hanti-Mansian autonomisella alueella sekä osuuksia Moskovassa toimivissa öljy-yhtiöissä.

Ympäristö

Venäjä tavoittelee 10-15 prosentin päästövähennyksiä Kiiton jälkeisellä kaudella. Presidentti Medvedevin mukaan Venäjä tulee vuoteen 2020 mennessä leikkaamaan päästöjään 10-15 % vuoteen 1990 verrattuna. Tämä tarkoittaa käytännössä sitä, että Venäjä voi kasvattaa päästöjään, sillä vuoden 1990 päästöt olivat nykyistä tasoa merkittävästi korkeammalla. Ympäristöjärjestöjen mukaan tavoite on hyvin matala. Analytikkojen mukaan Venäjä voisi leikata päästöjään jopa 20 % vuoden 1990 tasosta.

Ulkomaankauppa

WTO sai virallisen ilmoituksen Venäjän WTO-neuvottelujen keskeyttämisestä 18.6., yhdeksän päivää sen jälkeen, kun pääministeri Putin oli ilmoittanut Venäjän, Valko-Venäjän ja Kazakstanin hakevan WTO-jäsenyyttä tästedes yhtenä tulliliittona. Sen paremmin Venäjä kuin WTO:kaan eivät vielä tiedä, miten tätä prosessia tulisi käytännössä lähteä viemään eteenpäin. Pääministeri Putin on pitänyt tärkeänä, ettei Venäjä joudu luopumaan niistä neuvottelutuloksista, joita se oli omassa, 16 vuotta kestäneissä jäsenyysneuvotteluissaan saavuttanut. Venäjä on myös ehdottanut tulliliittokumppaneilleen, että maat etenisivät kohti WTO:ta Venäjä-vetoisesti, olihan se edennyt jäsenyysneuvotteluissaan pidemmälle kuin Kazakstan ja huomattavasti pidemmälle kuin Valko-Venäjä. Venäjän hallitus on muun muassa varapääministeri Shuvalovin suulla todennut Yhdysvaltojen ja EU:n politiikan olleen syynä Venäjän tekemiin WTO-johtopäätöksiin.

Venäjän hallitus hyväksyi maan uuden tariffi- ja tullipolitiikan kaksi päivää Putinin WTO-ilmoituksen jälkeen. Poliittikadokumentti, jota ei vielä ole julkistettu, sisältää Venäjän tariffi- ja tullipolitiikan päälinjaukset vuosille 2010-2012. Dokumentti ei sisällä konkreettisia tullitasoja vaan luonnostelee vain sen päälinjat: kolmivuotiskauden ensimmäisessä vaiheessa keskitytään suojaamaan Venäjän omaa taloutta protektionistisin keinoin; toisessa vaiheessa pyritään keskittymään talouden vakauttamiseen ja kaupan kehittämiseen. Poliittikadokumentissa on mukana luettelo Venäjällä valmistettavista tuotteista, jotka on luokiteltu viiteen ryhmään kotimaisen kilpailukykyensä perusteella. Kovimmat suojatoimet tulevat kohdistumaan haavoittuvimmille (kilpailukyvyttömimmille) aloille. Kilpailukykyisimpien tuotteiden (ja niin ollen vähäisimpien suojatoimien) listalla on mainittu muun muassa raaka-aineet, alhaisen jalostusasteen metallituotteet, kemianteollisuuden tuotteet ja puutavara. Kilpailukykyyn ja suojatoimien keskikastissa on listattu muun muassa valssattu teräs ja teräsputket, muovit, paperi, kartonki, kuorma-autot, rautatietekniikka, sementti, rakennusmateriaalit ja eräät elintarvikkeet. Eniten suojausta vaativat uuden poliittikadokumentin mukaan muun muassa kotimaiset henkilöautot, autojen komponentit, moottorit, renkaat ja eräät elintarvikkeet (kuten liha).

Venäjän tullit aloitti matkapuhelimien tehotarkastuksen 22.6. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että jokainen maahan tuotava matkapuhelin avataan lentokenttien tullipisteissä laatikostaan ja tarkastetaan yksityiskohtaisesti akkujaan ja muistikorttejaan myöten. Tullitarkastusten muutos ruuhkautti Moskovan Sheremetjevon ja Domodedovon lentokenttien tullipisteet välittömästi; lentokentille kertyi hetkessä satojen tuhansien puhelimien tukos. Pelkästään *Nokian* puhelimia oli jumissa kahden päivän jälkeen yli 400 000. Venäjän tullin mukaan uusien tarkastusten syynä on tullimaksujen keräämisen tehostaminen.

"Maitosotaan" Valko-Venäjän kanssa löydettiin väliaikaisratkaisu. Venäjä oli kesäkuun alussa kieltänyt lähes kaiken maidontuonin Valko-Venäjältä, muodollisena perusteenaan joulukuussa voimaanastuneen teknisen reglamentin noudattamatta jättäminen. Venäjä oli myös syyttänyt Valko-Venäjää kilpailua vääristävästä maidontuotannon tukemisesta. Venäjä ja Valko-Venäjä sopivat nyt siitä, että Valko-Venäjä pidättäytyy maitojauheen tuonnista Venäjälle väliaikaisesti, kuluvan vuoden toisella ja kolmannella neljänneksellä. Maitojauheen tuonti käynnistyy uudelleen vuoden neljännellä neljänneksellä, kuitenkin aiempaa pienemmin kiintiöin. Valko-Venäjän rahka-, juusto- ja voituontikiintiöitä kuitenkin kasvatetaan. Valko-Venäjä on vastatoimena maitokiistalle kiristänyt venäläisten tuotteiden tullitarkastuksia rajoillaan vedoten muun muassa siihen, että 20 % venäläisestä oluesta on tähän saakka tuotu Valko-Venäjälle pimeästi. Samaan aikaan Gazprom puolestaan on vaatinut Valko-Venäjää välittömästi maksamaan 160 miljoonan euron velkansa kaasutoimituksista.

Venäjä korottaa eräiden juustolajikkeiden tuontitulleja. Uusi tuontitulli on 15 % tullausarvosta tai vähintään 0,5 euroa kilolta.

Hallitus on määrännyt yhdeksän kuukauden ajaksi tuontitullin pentaerytritilille (5 % tullausarvosta tai vähintään 0,07 euroa kilolta). Samoin yhdeksän kuukauden ajaksi on määrätty tuontitulli eräille polyesteristä valmistetuille levyille ja nauhoille (10 % tullausarvosta tai vähintään 0,35 euroa kilolta).